

L. N. TOLSTOJ

ANNA
KARENINA

PŘEVYPRÁVĚL VÁCLAV DUŠEK

FRAGMENT

ANNA KARENINA

také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.fragment.cz

čtení ■ radost ■ poučení

Doporučujeme další e-knihy:

Alexandre Dumas – Tři mušketýři

Alexandre Dumas – Hrabě Monte Christo

Victor Hugo – Bídníci

Karel Čapek – Válka s Mloky

Jan Neruda – Fejetony

L. N. Tolstoj

Převyprávěl Václav Dušek

Anna Karenina – e-kniha

Copyright © Fragment, 2012

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ANNA
KARENINA

LEV NIKOLAJEVIČ
TOLSTOJ

ANNA
KARENINA

PŘEVYPRÁVĚL VÁCLAV DUŠEK

Šťastné rodiny se vzájemně podobají, ale nešťastné rodiny bývají různé. U Oblonských se strhla bouře! Žena se dozvěděla, že manžel má poměr s jejich bývalou francouzskou vychovatelkou; členové rodiny i služebnictvo cítili, že udržovat dosavadní manželský vztah nemá žádný smysl. Nová vychovatelka se pohádala s hospodyní, děti neposlouchaly, kuchař, kuchařka a kočí dali výpověď.

Kníže Stepan Arkadžič Oblonskij, zvaný Stiva, ležel třetí den po roztržce s manželkou na pohovce ve své pracovně a kladl si otázky, jak pokračovat ve svém životě; jeho manželka, pečlivá a ustaraná, upřímná, milující a spolehlivá Dolly, objevila milostné psaníčko – dívala se na něho očima přísného soudce, který posílá do sibiřského vyhnanství neposlušné osoby k převýchově. Copak mohl za svůj hloupý úsměv, který ženu tak rozlítit?! Přichycen při činu, a směje se, darebák! Nemohl si pomoci, tohle měl odmala, že se smál, když měl plakat a kát se, ale nikdo pro jeho slabost neměl pochopení.

Stepan Arkadžič byl k sobě naprosto upřímný; manželka velmi zestárla, dobrá matka, ano, avšak ne milénka, ostatně nikdy ani milenkou nebyla, milovala se z povinnosti, se zavřenými očima, jako by se modlíla, co koná za hřích... Ano, jistě, začít si se ženou, která u vás bydlí a vychovává vám děti, je zvrácenost a hloupost. Ovšem bylo to krásně zvrácené. Zase byl mužem dobyvatelem, válečníkem lásky, milencem života! Každý začátek má svůj konec.

Vstal, oblékl si vyžehlený župan a zazvonil na komorníka.

Komorník Matvej nesl vykartáčované šaty, vyčiděné boty a telegram. V patách mu cucpí holič s nádobičkem; tenhle mužik míval zprávy i z nejvyšších míst, všude bylo třeba jeho služeb a lidé si pouštěli ústa na špacír – nu co, nějaký holič?!

„Z úřadu nic nepřišlo?“

„Na stole máte jakési listiny,“ řekl Matvej. „Byli tu od fiakristy.“

Copak nemohl držet před holičem jazyk za zuby?! Potvora stará!

Matvej propadl naději, že přijede sestra knížetě a manželské spory urovná. Bylo načase, nálada v domě dosahovala bodu mrazu.

„Přijede sama, nebo s manželem?“

Kníže nemohl mluvit, holič mu napěnil tváře, ale očima naznačil, že sestra přijede sama.

„Sama..., mám pokoje nahoře připravit?“

Stiva se otřel do ručníku a vykřikl: „Oznam příjezd sestry Darje Alexandrovny a přijď mi povědět, jak se rozhodla. A hni sebou, darmojede!“

Byl už oholen, kůže vysušena, polita kolínskou, holič v úklonách vyplul z pokoje – tihle holiči, sebranka zvědavá, drbny, zbičovat, pověsit! Běží vykvákat novinky z paláce!

Matvej vešel jako zpráskaný pes.

„Pane, Darja Alexandrovna vám vzkazuje, že si můžete dělat, co je vám libo, ona prý odjíždí...“

„Podívejme! Nonono! Co tomu říkáš, Matveji?“

„Všechno se vystříbí...“

„Myslíš?“

Do dveří vrazila chůva Matrjona Filimonovna, a hned ke knížeti, naklonila se k němu a šeptala, aby Matvej neslyšel: „Jemnostpane, jděte za paní a odproste ji, ona se moc trápí, namouduši si může něco udělat..., myslíte na děti..., odproste, on každý špás něco stojí..., moc vás prosím! A modlete se, pane. Ten nahoře nás zná a ví, že hřešíme, ale jsme jeho děti...“

„Matrjošo, ona se mnou mluvit nechce.“

„Pánbůh je milostivý k hříšníkům – pomodlete se, pojdte.“

„No dobře. Matveji, šaty! Hni sebou, podej mi ty zatracené šaty!“

Komorník pomáhal pánovi s oblékáním a Matrjoša po očku pozorovala pánovu pěstěnou postavu – nu ano, fešák, velký fešák je to! Ženské takového hřebce nenechají na pokoji, to je jisté!

Stiva se ještě postříkal voňavkou, odešel do jídelny, kde voněla káva a na stole ležela pošta a úřední spisy. Přečetl dopisy, ten o prodeji lesa z ženina statku ho rozladil; prodávát se nemá, ale doba je zlá... Ale která doba není zlá, kdy má člověk zbytečné finance! Zběžně prolístoval dva spisy, otevřel ranní noviny a srkal horkou silnou kávu. Odebíral liberální noviny – politika, věda i umění ho nechávaly chladným, žvásty, plky, předvádění pomatených kazatelů. Ovšem názory na domácí a světové dění si dokázal udělat a měnil je podle vkusu placených pisálků. Liberální strana tvrdila, že v Rusku je všechno špatně, ano, Stiva měl dluhy a naprostý nedostatek peněz; ještě tak spekulanti nebo zloději mohli přijít k penězům, ale jinak nikdo... Strana prohlašovala, že manželství se přežilo – souhlasil, byla to svatá pravda, manželství přinášelo Stivovi těžkosti, nutilo ho ke lži a přetvářce a přičilo se jeho svobodomyšlné povaze. Stranické špičky odsuzovaly náboženství, je temné a slouží jen k tomu, aby potlačovalo mrzké vášně; Stiva nevydržel ani krátkou bohoslužbu, pozoroval bezzubé babky, jak slintají na kříž, padají na kolena a mumlají svatá slova. Z novin čerpal jakousi naději – a míval rád vtipy, jeden do omrzení opakoval: Kdo se chce pyšnit svým původem, neměl by zůstat u bájného Rurika a zapírat svého prapředka opici! Tradicionalismus je brzdou pokroku! Pryč s ním, jinak se ocitneme zpátky na stromech!

Dočetl noviny, dopil druhý šálek kávy a z vesty oklepal drobtý pečiva.

Za dveřmi se ozvaly dva dětské hlasy. Stiva poznal Gríšu s Táňou. Děvčátko mluvilo anglicky a plísnilo bratra, že nechal na vláčku sedět pasažéry na střeše. Než odjede z domova, musí se s dětmi pomazlit. Děti jsou základem státu a ozdobou společnosti.

Do pokoje vrazil Matvej. Kočár je prý připraven a nějaká dáma čeká už půl hodiny v hale na přijetí. To bude štábní kapitánová Kalininová, domáhá se pořád samých nesmyslů. Bude ji muset vyslechnout a předstírat, že má pro její hlouposti pochopení; lidé mu dokázali zkazit den svými pomýlenými představami o chodu věcí veřejných. Mluvkové, tupci, nedovzdělanci!

Po krátké schůzce s madame Kalininovou ji nechal vyprovodit Matvejem a zamířil do ženy ložnice.

Darja Alexandrovna spatřila muže v zrcadle. Tvářil se přívětivě, pokrytec jeden! Nesnášela tu jeho hranou vlídnost, vypadal uboze, jako špatný herec na divadle! Ty jeho mizerné etudy v ní vyvolávaly nevoli a pocit trapnosti.

„Dolly, drahoušku, dnes přijede Anna...“

„Co je mi do toho?! Nemohu ji přijmout!“

„Nemůžeš ji odmítnout...“

„Že nemohu?! Jděte pryč, jděte mi z očí, vy, vy...“

„Proboha, Dolly, co jsem to udělal? Odpusť mi, nezhazuj devět let společného života. Chvilka poblouznění může přijít na každého. Kdo to nezažil, ten to nepochopí, ale odpusť může.“

„Odejďte a nesnažte se mě dojmout nějakým pohlavním... a nepovídejte mi o té hnusné věci...“

„Pověz, co mám udělat?“

„Hnusíte se mi, jste slizký! Vaše slzy jsou slzy krokodýla..., nikdy jste mě nemiloval, nemáte srdce, čest, cit..., jak jste mi cizí!“

„Dolly...“

„Neopovažujte se za mnou chodit, vy prostopášníku! Jinak zavolám děti, služebnictvo a budu křičet, jaký jste zrádce a lump! Odjedu a vy si tu můžete se svou mladou milenkou užívat, vysmívat se mi a dál mě ponižovat!“

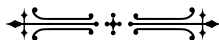
Práskla za sebou dveřmi. Služky to určitě slyšely. Ten Matvej a to jeho kouzelné slůvko „vystříbří“; tak se to tedy vystříbřilo, z ostudy budu mít kabát! K obědu nepřijde, zůstane v úřadu. Nebude riskovat zuřivé výpady manželky.

Nejdříve uklidnila roz dováděné děti, pak odešla do ložnice, kde předtím mluvila s mužem. Sepjala hubené ruce a v duchu si probírala poslední rozhovory s tím ničemou; odjel a možná odjel za tou svojí potvorou, proč se ho nezeptala... K čemu by to ale bylo, nemožou se smířit, nemohou, i kdyby kvůli dětem zůstali ve společné domácnosti, budou si navždy cizí, nedokáže nevěru odpustit..., pomýšlení, že tu druhou líbal, že s ní spal... Šeptal jí sladká slovíčka... Všechno to pochází ze čtení těch jedovatých článků v novinách – manželství je prý přežitě, zbytečné, svazující, otrokářské! Nevadí, s kým spíš, s kým máš děti – hlavní věc, aby se narodilo hodně dětí a zachovala se síla národa a nemohly se vrátit mongolské časy – takové plky, pitomosti, surovosti! Jak jen jsem toho záletníka milovala! Nemohlo být oddanější, více milující ženy. Proboha, snad ho nemiluji pořád?! Opravdu jsem s ním skoncovala? Ano, ženy mizeru vyženou, ale pak muž příleze, prosí, smutně kouká, chlapeček maminčin, on se nechal svést, nemůže za chybu sám...

Ve dveřích se krčila Matrjona Filimonovna.

„Když dovolíte, vzkážu pro bratra, uvaří oběd. Jinak budou děti jíst zase až v šest večer.“

„Dobře, dobře... a pro čerstvé mléko už někdo byl?“

Stěpan Arkadžič se učení příliš nevěnoval, byl známý jako neúnavný hýřil a hejssek, ale přes svůj mladý věk získal díky muži své sestry Anny, Alexeji Alexandrovičovi Kareninovi, slušně placené místo ve významném moskevském úřadě. Ovšem, pokud by Karenin nepomohl, mohl Stiva počítat s bratranci, sestřenicemi, strýčky a tetinkami. Polovinu Moskvy tvořili příbuzní, narodil se mezi mocnými tohoto světa. Umět se narodit je důležité, jinak zůstaneš bezvýznamný. Podřízení ho zbožňovali – náš Stivušenka, říkali, má liberální sklony; Stiva Oblonskij, přítel, kamarád, společník a vtipálek, hlava otevřená, tu ho máme!

Před druhou hodinou se v úřadu otevřely skleněné dveře. Vida, teď přichází pro všechny rozptýlení. Jenže sluha návštěvníka vykázal ze dveří. Dočetli spisy, starý úředník Nikitin a kammerjunker Griněvič následovali šéfa.

„Kdo chtěl dovnitř?“ zeptal se Stiva sluhy.

„Dral se bez povolení dovnitř a...“

„Kde je?“

„Tamhle postává.“

Oblonskij scházel schodištěm, nemohl se mýlit – byl to Levin!

„Levine, ty jsi neváhal přijít do tohoto úřednického brlohu? Příteli! Zdržíš se? Nic neříkej, počkej, půjdeme do mé pracovny.“

Posadili se do lenošky a Stiva viděl, že Levin, zapřísáhlý nepřítel evropanství, má francouzské šaty podle poslední módy; lidé se změní náhle, nu což, moderní svět se pomínil, vše je dovoleno, blázniviny všeho druhu se valily na společenské vrstvy a čím bohatší je člověk, tím praštěnější má nápady. Filozofové tvrdili, že svět se zmenšuje a že jednoho dne hranice zmizí a národy se sjednotí, planeta bude žít miliardami lidských bytostí, vymřou různé druhy živočichů; tohle Stiva rád poslouchal.

Levin se náhle začervenál. Na co myslel?

„Potřeboval bych s tebou mluvit, ale někde o samotě, ne v úřadě.“

„Pojedeme ke Gurinovi na malou přesnídávku.“

„Promiň, ale ještě něco mám.“

„Jakpak neprominout příteli...“

„Jde jen o pár slov.“

„Tak začni, jsem napjatý, k čemu čekat do oběda...“

„Co je nového u Ščerbackých, jak se jim daří?“

Jako by nečekal, že se Levin bude vypyávat na rodinu Jekatěriny, Kitty, dělal nechápaného. Musí trochu nápadníka poškádlit. Být na jeho místě, začal by bojovat o Kitty hned – tak a tak, drahá, odvezu tě na venkov, budeme chodit střílet sluky, sbírat houby, lehat u řeky pod slunečníkem, co nám bude chybět...

„Jo, příteli, život je nemilosrdný..., vidíš, samé papírování, razítka, podpisy, žádosti, povolenky... a posloucháš nářky, prosby, proklínání – lidé nebudou nikdy spokojení. Proč jsi přijel, můj milý?“

Levin se tvářil zaraženě. Poznal okamžitě, že Stiva ho má v hrsti. Kdepak, vždycky se začne červenat, vyschne mu v krku, začne koktat, a to ho prozradí. Nejraději by utekl, chtěl se propadnout do země.

„Pozval bych tě k nám, ale mojí ženě není jaksi dobře, ženy jsou vůbec křehké...“

Levin polkl.

„Kolem čtvrté můžeš potkat Kitty v zoologické zahradě. Chodí tam bruslit a já přijedu za tebou a půjdeme na pořádný oběd. Nebudeme se odbývat.“

„Výborně... Tak na shledanou.“

„A ne že zase utečeš na venkov, jezevče, schováš se tam a budeš se trápit.“

„Určitě ne.“

Levin doslova vystřelil z pracovny.

„Ajajajaj – energický pán, jen co je pravda,“ řekl Griněvič.

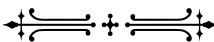
„Holenu, ten si žije! Vlastní tři tisíce desjatín, chápeš, v karazinském okrese, před sebou sladký život, je pořád svěží, silný, mladý a skoro vždycky spokojený... Jo, není jako našinec! Nepotřebuje půjčky, nemusí přehrabovat peněženku, odpírat si. Být zámožný je krásné, krásné...“

„Stěpane Arkadžiči, nerouhejte se, na co vy si můžete stěžovat?“

„Ale, je to mizerie!“

Rodina Levinova a Ščerbackých byly starobylé moskevské rody, pojily je přátelské vztahy. Studoval s mladým knížetem Ščerbackým, bratrem Dolly, Natali a Kitty. Slečinky korzovaly po Tverském bulváru; Dolly v dlouhém kabátku, Natali v polovičním a Kitty v docela krátkém. Důstojníci je sledovali ostřížím zrakem, výhodné partie, rodina to byla urozená a vznešená, držela se v blízkosti samotného carského dvora; tyhle slečinky byly pokladem města.

Za studentských let se Levin málem zamiloval do nejstarší Dolly, ale provdali ji za Oblonského. Pak se mu zalíbila Natali, jenže sotva se ve společnosti ukázala, už se vdávala za diplomata Lvova a vycestovala z Ruska – sen mnoha mocných lidí. Kdežto Kitty byla ještě housátko. Mladý Ščerbackij se dal najmout k námořnictvu, utopil se však v chladném Baltském moři, takže Levin rodinu nenavštěvoval již tolik jako dřív, i když se kamarádil s Oblonským.

Levin strávil v Moskvě dva měsíce v opojení. Denně se vídal s Kitty. Ale najednou si řekl, že takhle to dál nejde a odjel na venkov. Jezevec! Namluvil si, že u Kitty nemá šanci. Copak ho může mít ráda? Hloupost! Jeho vrstevníci byli už dávno plukovníky, pobočníky, profesory, řediteli bank a železnic. A on? Statkář, zabývající se chovem plemenných krav, stílením sluk, divoké zvěře, lovem ryb – venkovský halama; z bot mu lezla sláma a módně ušité šaty nedokázaly zakrýt jeho vesnickou náturu. Tajemná Kitty nemohla mít ráda starého, nehezkého člověka, za kterého se Levin považoval. Takže tenkrát odjel, na což narážel Stiva, ano, nechtěl být pro smích společnosti, odjel narychlo a bez rozloučení.

Nyní se pevně rozhodl požádat Kitty o ruku, jenže odmítne-li ho, co potom?!

Přijel do Moskvy ranním vlakem a chtěl požádat bratra o přístřeší, ten však nebyl sám. Bratr ho přivítal jako vždy chladně. Právě vedl debatu s profesorem; jak zbytečná se zdála být diskuze, slova, věty – jak zbytečná byla celá politická pavěda, sociologie! Žvanírna! Předstíral, že ty dva „učence“ poslouchá, ale jména Wurst, Knaust a Pripasov mu nic neříkala; není-li počitek, není ani vědomí bytí, opravdu důležitý poznatek, pomyslel si Levin. Bratr byl žlutý v obličeji, nosil brýle, chudák vědec ztracený v moskevském mraveništi. Musí to vydržet, dokud profesor neodejde. Debata Levina ubíjela, na venkově se neklábo-silo, ale pracovalo.

Konečně profesor po dvou hodinách duchovní masáže s úklonou odešel.

„Co hospodářství?“ zeptal se starší nevlastní bratr.

Věděl, že bratra hospodářství netrápí. Takže mu řekl pouze o prodeji pšenice a o penězích. Chtěl mu oznámit, že se hodlá oženit, avšak usoudil, že bratr bude mít na celou záležitost jiný pohled, než má on; filozofování se stalo v poslední době módou, kam člověk šlápne, tam je nějaký filozof s jasnými názory o světě – a přitom, co je svět? Co je to svět?! Svět je tam venku, na statku...

„A co dělá samospráva?“

„Nevím.“

„Nevíš? Jsi přece členem výboru!“

„Už nejsem, na schůze nejezdím, nemělo to smysl.“

„Škoda. U nás v Rusku je všechno postavené na hlavu. Kdyby naše výsady měly jiné národy, třeba Němci nebo Angličané, vytvořily by z nich svobodu – ale my se jenom smějeme... Nic nám nepřipadá svaté, nutné, potřebné, ušlechtilé... Víš, co je tu nového? Nikolaj je zase zpátky.“

„V Moskvě? Kde?“

„Prosím, tady je jeho milý vzkaz.“

Levin četl: „*Uctivě prosím, abyste mi dali pokoj. Je to jediná maličkost, kterou důrazně žádám od svých milovaných bratří. Nikolaj Levin.*“

„Chce mě urazit, ale to se mu nepodaří. Nepovedený Levin, nevlastní bratr. Já Sergej Ivanovič Koznyšev mám své pevné zásady a jedna z nich je – nepropadat panice. Panika je nebezpečná, panikáři způsobí pokaždé zmatek a krveprolití. V širém světě člověk znamená zoufale málo... A on chce spasit svět! Čím? Rovností! Takový ubožácký nápad!“

„Půjdu k němu...“

„Chceš-li, jdi, omrkní anarchistu a socialistu... Ale neradil bych ti to... Není mu pomoci.“

„Možná není, ale jestli se mu vyhnu, nebudu mít klid. Je to naše krev...“

„Bohužel ano – ale musíme přistupovat k tomuto faktu jaksi brutálněji, jinak se nevymaníme z malosti.“

Chtěl se vypravit k bratrovi ihned z nádraží, ale přijel do Moskvy hlavně kvůli setkání s Kitty. Bratr počká, ostatně, mohl přijet za ním na venkov, jenže venkov mu nevoněl, lidé se mu zdáli být zvířecí; spousta vodky, dětí, bídy, dřiny a duchovní prázdnoty...

Ve čtyři hodiny vystoupil s bušícím srdcem z drožky u zoologické zahrady a spěchal pěšinkou k sáňkovačí dráze a ke kluzišti. Koně, zapřažení do kočárů a saní, hrabali v mrazivém dni kopyty do zmrzlé půdy; houně přehozené přes těla, od nozder jim stoupala pára. A drožkáři podupávali v hloučku pod lampou, pokušovali, tlachali, kšeftů ubývalo, koně byli dražší, ceny oprav saní i kočárů vylétly do závrtných výšin; nebude trvat dlouho a jejich živnost upadne v zapomnění – kde jsou časy tajných milostných schůzek? Zachumlaní do kožichů se nechali vozit po městě, trojky zvonily po bulvárech a nábřežích, nic už nebylo jako dřív.

Ke kluzišti šel Levin kolem sáňkařské dráhy pomalu. Lidé na sáňkách křičeli, zpívali – jedni pádili dolů a druzí už spěchali do kopce.

Pak ji uviděl, kroužila elegantně mezi bruslaři, rukávník z bílé lišky ji ukrýval ruce, šála vlála ve větru. Kluzištěm se proháněly dámičky, slečny, páni i hejskové, důstojníci a ouřadové. Děcka pištěla a chytala se sukní, cizích i matčiných, rej šťastných obyvatel Moskvy. Na Kremlu odbíjely hodiny, viděl chrám Vasila Blaženého, jak svítí do oblak. Zdál se maličký. Kolikrát v něm byl? A co si přál? A co se splnilo? Ba ne, nevěřil fanaticky, věřil v lidi a přírodu. Vlastně byl pohan, ano, pohan...

Kittyin bratránek Nikolaj Ščerbackij zahlédl Levina a volal: „Ajta, nejlepší ruský bruslař přišel, led je nádherný, honem si vezměte brusle.“

„Nemám je s sebou,“ řekl Levin. „Zapomněl jsem je.“

Kitty se vyhnula krkolomnému pádu chlapce v uniformě vojenského učiliště, vytáhla ruce z rukávnicku a obratně dojela k lavičce. Byla krásnější, než jak si ji Levin představoval na svém statku za poklidných večerních hodin při svíci a zpěvu rolníků. Dětský výraz spolu s něžnou krásou postavy dodávaly Kitty ohromující půvab.

„Už jste tu dlouho?“ zeptala se a podala mu hebkou ruku. Zvedl šátek, který vypadl z rukávnicku. „Děkuji, děkuji vám...“

„Včera jsem dorazil... Chtěl jsem jít k vám, ale zdržely mě maličkosti...“ Blekotal, musel se soustředit, aby se vůbec na Kitty dokázal podívat a neoněměl přitom rozpaky. Rozčilením zrudl – naštěstí se to mohlo vykládat tak, že mráz mu ozdobil tváře ruměncem. „Nevěděl jsem, že bruslíte... A bruslíte pěkně.“

Pozorně Levina sledovala – chtěla vypátrat, proč je tak zmatený.

„Nu, máte pověst nejlepšího bruslaře, takže vaše pochvala potěší.“

„Kdysi jsem náruživě bruslival...“

„Děláte asi všechno náruživě, že? Víte vy co, budeme jezdit spolu.“

Zřízenec připevňoval řemínky k brusli, Levina si pamatoval. Není mnoho vynikajících bruslařů. Pán akorát na kluzišti už dlouho nebyl. U sebe na statku jezdil na rybníku, na zamrzlé řece a rolníci se smáli – k čemu jsou brusle, to jsou ale nápady! Kdyby pánbůh chtěl, narodili bychom se přímo s noži na nohou... Ženské se řehtaly, takové krkolomné figury, ještě si pán zláme hnáty a budou muset volat doktora. Chlapi se nesmáli, popíjeli ve stodole vodku, zajíдали to masem a uzenými rybami, kdepak brusle, jenom ne nic nebezpečného, nám stačí žít – to je samo o sobě dost nebezpečné!

Podala mu ruku a stiskla ji – a čím rychleji kroužili kluzištěm, tím více mu ruku svírala. Byla blízko, blizoučko, cítil její francouzský parfém...

„S vámi bych se naučila bruslit rychle, mám k vám důvěru,“ řekla nadšeně Kitty. „Poslyšte, vám se v zimě na venkově nestýská?“

„Mám pořád práci, hodně práce, a na stesky nezbývá čas.“

„Zůstanete dlouho?“

„Nevím.“

„Nevíte?“

Podíval se jí zpříma do očí – a dostal odvahy.

„Záleží na vás,“ řekl a hned se zhrozil svých slov.

Neslyšela? Nechtěla slyšet? Podívala se kamsi za něj. Najednou klopýtla a ujížděla k mademoiselle Linonové, cosi jí pošeptala a zmizela v pavilonu, kde dámy odkládaly brusle. Co jsem to provedl! Panebože, pomoz mi, ne, neměl jsem nic začínat. Jako nápadník jsem nemožný a k ničemu.

Kitty si pomyslela, že zbytečně koketovala, ale proč řekl, záleží na vás?! Je hodný, milý, a to stačí. Dost, žádné dlouhé úvahy. Musí si dávat pozor na své jednání, aby nevzbudila v Levinovi naději.

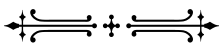
Viděl Kitty odcházet. Drobnými krůčky našlapovala na kluzkou cestu. Čekala ji matinka. Rychle se zbavil bruslí a dohonil dceru s matkou u východu z parku.

„Velice mě těší, že vás vidím,“ řekla přátelsky kněžna. „Ve čtvrtek přijímáme...“

„Takže dnes...“

„Bude mě těšit.“

Ten suchý, přísný tón, Kitty se usmála, Levin si nezasloužil příkré jednání. „Na shledanou,“ řekla mile.

Stěpan Arkadžič dostal nápad, že zajedou s Levinem do drahé Anglie nebo do Ermitáže, a nakonec vyhrála Anglie, kde dlužil Stěpan více peněz. Bylo mu trapné vyhýbat se této restauraci. Sehnali drožku a Levin cestou přemýšlel, jaký význam mělo v hlase Kitty její *na shledanou* – má doufat, anebo zoufat?! Některé naděje jsou holým šílenstvím!

Stěpan Arkadžič hlasitě sestavoval menu oběda, vyhrál platýs s lahví vína. Předtím si ovšem dají trochu vodky na rozehrátí.

Když ti dva vstoupili do restaurace, hosté se na Stěpana usmívali, všichni ho tu znali jako člověka veselého a přátelského. Byl společenský i zajímavý. Našminkovaná Francouzka žvatlala rozpustile nějaké nesmysly, tatarští sklepníci se uctivě ukláněli. Život není vůbec špatný.

Tatar ve fraku hlasitě zavolal: „Sem Jasnosti, račte za mnou, tady vás nikdo nebude rušit, kdyby si Vaše Jasnost přála separé, za chvilíčku se uvolní... Je tam Jeho Jasnost kníže Golicyn s dámou... Právě jsme dostali čerstvé ústřice.“

„Nu vida, ústřice... Nezměníme program, milý Levine? Platýsa necháme plavat a dáme si ústřice, ovšem pokud jsou dobré, na to pozor!“

„Máme flensburské, Jasnosti, ostendské ústřice nemáme...“ Tatar se chystal vyjmenovat nabídku menu francouzsky, ale Stěpan Arkadžič ho zarazil – mluvit se bude rusky, nesnášel rozmary, kdy se v salonech, v divadlech a na plesích mluvilo francouzsky – a ke všemu ještě mizerně!

„Dáme si ústřice, kaši a zelňačku... A ještě přece jen platýsa s hustou omáčkou, rostbíf a kapouna, třicet ústřic by zatím stačilo.“

Sklepník podal Stěpanu Arkadžiči francouzský lístek a hlásil: soupé printanière, turbot sauce Beaumarchais, Macédoine de fruits...

„Prosím rusky!“

„Promiňte, Jasnosti.“

„A co budeme pít, Levine?“

„Šampaňské.“

„S bílou pečetí?“

„Dáme trošku sýra, Jasnosti?“

„Ano, možná parmazán.“

Levin pozoroval Oblonského, jak v něm mizí ústřice jednu za druhou, sám však dal přednost sýru a rybám. Hospodyně říkávala: jíst se má, co vyroste doma, co je domácí, je člověku prospěšné, kdepak něco z dovozu, kdoví, kde to rostlo, co po tom lezlo...

Oblonskému neušlo, že přítel Levin s ústřicemi nespěchá, inu venkovan. Anebo má starosti?

„Poslyš, když jím, pak se cpu s radostí, piju hltavě, ale vše si vychutnávám – někdy si připadám jako hladové zvíře.“ Zasmál se a utřel si ubrouskem mastná ústa a hned se napil vína. „Řekni, nemáš starosti? Ale pravdu, prosím.“

„Mám, mám... Všechno tu na mě padá. My venku si stříháme nehty, abychom mohli pracovat, a tvůj úředník má nehty jako slečinka, manželové knoflíčky, rukama stěží pohne...“

„Počkej, můj úředník pracuje duševně, hrubou práci nezná, chápu tě... Jíme ústřice, užíváme si a vy tam venku vezmete jen kus chleba, rybu, najíte se ráno, v poledne a navečer jíte málo... Město je jiné, Levine. Ve městě buď žiješ, nebo přežíváš – já rád žiju. Vími snad, jak dlouho tu ještě budu? Ale tvůj problém nejsou nehty úředníka, ale Kitty! A vezmi si omáčku, pořádně si naber!“

„Bojím se, že budu odmítnut.“

Chápal venkovana dokonale. Podle něj se všechny dívky dělí na dva druhy, jedny jsou docela obyčejné, a pak je už jenom ona jediná, Kitty.

„O Kitty nemohu s nikým kromě tebe hovořit, ty mi rozumíš, ale buď upřímný, myslíš, že mám šanci? Je mladá, krásná, bystrá...“

„A úžasná a jediná... Řeknu ti tohle: moje žena má dar jasnozřivosti, hlavně co se týče sňatků. Například předpověděla, že Šachovská si vezme Brentelna – nikdo nevěřil, a co myslíš, že se stalo? Nakonec byla svatba... A moje žena je na tvé straně, Levine, říká, že Kitty bude tvojí manželkou. A teď jezme a nevykládejme.“

„Byl jsem zamilován, ale tohle je něco jiného, chápeš?“

„Proč jsi tedy odjel tenkrát bez rozloučení.“

„Musel jsem si nechat všechno projít hlavou... Neukvapit se, mít jistotu... Mám v hlavě zmatek. K tomu všemu žije můj bratr Nikolaj nuzně, všelijak, a starší bratr jím za to pohrdá... A teď se rozhodni, jestli se mám oženit, nebo ne... Možná jí nejsem hoděn.“

„Příliš se tím trápíš.“

„Jedinou útěchu nacházím v modlitbě: nikoli po zásluze odpusť mi, leč pro milosrdenství své. I ona mi může odpustit předcházející život...“

Levin dopil a odmlčel se.

„Vronského znáš?“

„Proč, co je zač, že bych ho měl znát?“

„Vronskij je jeden ze synů hraběte Kirilla Ivanoviče Vronského... Představitel zlaté petrohradské mládeže. Poznal jsem ho v Tveru, když jsem tam sloužil. Nechutně bohatý, fešák, ohromné styky, křídelní pobočník..., vzdělaný i chytrý. Ten to dotáhne daleko...“

Levin se zamračil.

„Objevil se po tvém náhlém odjezdu, a nemýlím-li se, je po uši zamilován do Kitty.“

„Nechápu!“ Levin by nejraději utekl. Vzpomněl si na svého bratra Nikolaje, proč jen za ním nešel a nechal se přemluvit k obědu... „Nic nechápu!“

„Ale počkej přece... Řekl jsem jenom, co vím, šance jsou na tvé straně, ale neměl bys váhat a měl bys vyřídit celou záležitost hned.“ Dolil Levinovi víno.

„Už nebudu pít, byl bych opilý... A co ty, jak se daří tobě?“

„Žiju... A to není málo. Levine, zítra jdi a udělej Kitty nabídku k sňatku.“

„Kdy ke mně přijedeš na hon, jak jsi mi sliboval?“

„Zamlouváš sňatek... Víš, se mnou to vypadá špatně a za všechno mohou ženy!“ Stepan se napil, dolil sklenku a znovu se napil; jejich oči se střetly.

„Porad mi... Dejme tomu, že jsi ženatý, ženu máš rád, jenže tě zaujala jiná...“

„Jsou ženy, a ty druhé, to jsou padlé bytosti...“

„A co ta z Evangelia?“

„Padlé ženy nesnáším... Nemohu si pomoci. Přetvářka by nestačila a...“

„Moralisto! Tobě se to mluví, jenže co dělat? Žena stárne, a člověk je pln života... A než se naděješ, cítíš, že ji nemůžeš milovat, kdyby sis jí vážil sebevíc. Potkáš lásku a jsi ztracen!“
A Štěpan Arkadžič se napil vodky a zajedl to okurkou a pak ještě rybičkou...

Levin se zašklebil – nemohl mu poradit; jak by mohl, byl zamilovaný.

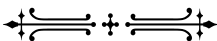
„Chápej přece, jsou dvě ženy, Levine. Jedna se domáhá svého práva, práva na lásku, kterou jí nemůžeš dát, ale druhá ti obětuje vše a nežádá nic... Co bys dělal? Aha?! Je to tragédie, holoubku.“

„Já to jako tragédii nevidím. Podle mne láska, obojí láska, kterou vzpomínáš, jak definuje Platon ve svém Sympoziu, obojí láska je pro lidi zkušební kamenem. I když, nevím... Vlastně vůbec nic nevím.“

„Vypadáš vyrovnaně.“

Levin neodpovídal. Byl zabrán do svých myšlenek a Oblonského nevnímal. Neslyšel jeho stesky na rodinu, na úřad, na lidi, na svět bez hranic.

Sklepník donesl účet, Levin se částky zhrozil, a to ještě sklepník dostal spropitné. Město je drahé a ničemné. Venku si chytne rybu, je zdarma, zastřelí sluku, kachnu, husu, jelena, kance – a stůl se prohýbá, pár dobře mířených ran, k tomu dobré síť, pruty – nechťel zůstatvat ve městě, ale co Kitty?!

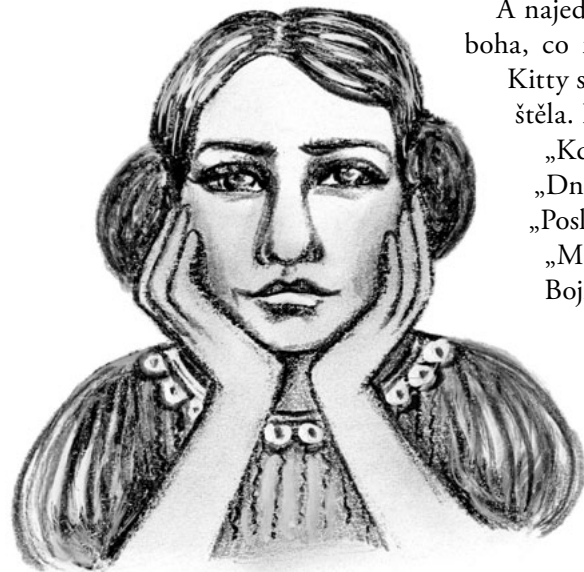
Princezně Kitty Ščerbacké bylo osmnáct roků. Do společnosti chodila první sezonu. Sklízela úspěchy daleko větší, než mívaly sestry. Mládenci na moskevských plesech bývali do princezny okamžitě beznadějně zamilováni; hned první zimu se jí naskytly dvě vážné partie: Levin a po jeho nenadálém odjezdu hrabě Alexej Vronskij.

Kníže byl při Levinovi, kněžna se vyhýbala přímé odpovědi – Kitty je ještě příliš mladá. Levin dával najevo svou přízeň plaše, pak najednou zmizel a kněžna byla na koni: vidíš, neříkala jsem ti to, kdo by se v něm, ve venkovanovi, vyznal? Vronskij kněžnu oslnil, jakého muže by Kitty mohla mít!

Pro matku bylo srovnání Levina s Vronským jednoznačné – Vronskij! Nedokázala si představit, že by dcera žila na statku, potkávala zpocené mužiky. Zato Vronskij: bohatý, chytrý, se skvělou kariérou, vojenskou i tou u dvora, před sebou. Okouzlující člověk, co lepšího si přát.

Vronskij se Kitty na plesech dvořil, chodil do rodiny, nebylo pochyb o jeho vážných úmyslech, a přece byla matka po celou zimu neklidná.

Kněžna se vdávala před třiceti lety, ženicha jí dohodila tetička a všechno šlo hladce. Ale se svými dcerami kněžna poznala, jak zdánlivě obyčejné vdavky dcery dokážou jednoho vyčerpat. Jaké prožívala úzkosti, co myšlenek se jí prohnalo hlavou, co peněz se utratilo, kolik potyček měla s mužem, když vdávala Darju a pak Natálii. A dnes se už dívky nevdávají stejně jako ještě před několika lety, k čemu byly dohazovačky, dlouhé návštěvy a rozmluvy? Sňatek dnes uzavírají mladí, a ne jejich rodiče. I proto měla kněžna s Kitty více starostí, než měla dříve se staršími dcerami.

A najednou si přijede do Moskvy Levin! Proboha, co měla dělat, jak se měla rozhodnout?! Kitty se usmívala, žádné starosti si nepřipouštěla. I proto ji měl kníže tolik rád.

„Kdy vlastně Levin přijel?“

„Dnes, mamá,“ řekla Kitty.

„Poslyš, děvenko...“

„Maminko, drahoušku, nic mi neříkejte. Bojím se o tom všem mluvit.“

„Nebudu, jak si přeješ, miláčku,“ řekla matka, když viděla v očích své dcery slzy. „Jenom jsi mi slíbila, že přede mnou nebudeš mít žádné tajnosti...“

„Nemám, maminko. Nemám, opravdu. Nikdy jsem neměla.“

S takovým upřímným pohledem musí mluvit pravdu. Chudinka, co asi prožívala. Rozhodnutí bývají osidná – copak se Dolly nyní nechce zbavit nevěrného muže? A jak si ten ničema představuje budoucnost, co děti a Dolly... A co řeknou lidé?! To bude ostuda! Budou zase pomluvy! Kníže se prý o lidi nestará, jak tvrdí, ale ona bude muset poslouchat uštěpačné poznámky: podívejte se, kněžna, už se nenaparuje, nikam nechodí, její dcera odešla od svého muže. Musí ji přivést k rozumu! Copak je rozvod možný?! A Boha se nebojí?! To jsou ale pěkné pořádky, pokrytci!

Kitty tušila, že večerní setkání s Levinem rozhodne o jejím osudu. Vzpomínala na dětství, na Levinovo přátelství s jejím zesnulým bratrem. Levinova láska ji těšila a uklidňovala. Do vzpomínek na Vronského se míchaly pocity méněcennosti v jeho společnosti, jako by bylo v něčem cosi falešného... A přitom budoucnost s Vronským bude určitě oslnivá, kdežto s Levinem by byla nejasná...

O půl osmé večer sešla z pokoje do jídelny. Dobrou hodinku seděla před zrcadlem. Sotva sešla po schodech, už lokaj hlásil: Konstantin Dmitrič Levin přichází.

Bože, bude mu muset ublížit? Odmítnout jeho nabídku? Copak mu to musí povědět sama?! Má mu říct, že miluje jiného? Ne, to není možné, půjde pryč.

Viděla jeho statnou postavu, bála se ublížit hodnému muži. Pohlédla mu zpřímá do očí, podala mu ruku a zdálo se, jako by prosila o smilování a odpuštění.

„Řekl jsem vám, že nevím, jak dlouho zůstanu, že to záleží na vás.“

Klopila oči, co má povědět?!

„Chtěl jsem říct... Chtěl jsem, abych tak řekl... Přijel jsem do Moskvy, abych... Aby se stala mou ženou!“

Cítil, že to nejstrašnější má za sebou. Odmlčel se a pohlédl na Kitty.

Srdce jí překypovalo štěstím, nenadála se ani v nejmenším, že může vyznání zapůsobit tak mocným dojmem. Trvalo to však jen okamžik, vzpomněla si na Vronského. Viděla Levinův zoufalý pohled a chvatně odpověděla: „Není to možné, odpusťte.“

Jak blízka mu byla před chvílí, a jak cizí a vzdálená se zdála být teď!

„Jinak to nemohlo dopadnout,“ vydechl.

Uklonil se a chtěl odejít.

V tu chvíli vstoupila kněžna. Viděla ty dva o samotě, jak jsou rozrušeni. Levin se uklonil a mlčel, Kitty sklopila oči. Poznala, že dcera statkáře odmítla.

Vtom přišla hraběnka Nordstonová, které byl Levin protivný. Bože, jak ta ho pomlouvala!

„Á, Konstantin Dmitrič. Vrátil jste se do našeho zpustlého Babylonu?“ použila jeho výraz, když na plese jednou v zimě přirovnal Moskvu k Babylonu. „Změnil se Babylon k lepšímu, nebo jste se zkažil?“

„Velice mi lichoť, Milosti, že si pamatujete má slova,“ řekl Levin odměřeně.

„Jak bych si nepamatovala, všechno si píšu... Jen začnete zapomínat, všechno si zapisujete, nikdy nevíte, kdy se vám to bude hodit. Tak co, Kitty, drahoušku. Byla jsi zase bruslit?“

Co dělat? Ptal se Levin sám sebe. Hraběnka si Kitty uzurpovala jen pro sebe, bylo mu trapné odejít, ale odejít nakonec bude muset. Už vstával, ale kněžna si všimla jeho rozpaků a sama Levina oslovila.

„Zdržíte se v Moskvě dlouho? Pracujete v nějaké samosprávě, nemýlím-li se, a nemůžete se zdržovat mimo kraj...“

„V samosprávě už nepracuji a zdržím se jen pár dní.“

Hraběnka vycítila, že se s Levinem něco děje, ani se nenechal zlákat ke svým obvyklým úvahám o životě a přírodě, o nutnosti starat se o lid, protože ti bohatší za něho nesou odpovědnost – o zkulturnění venkova a vzdělávání dětí. Vyprovokuje ho, udělá si z něho dobrý den. Pobaví tím Kitty i kněžnu.

„Konstantine Dmitriči, vy všechno znáte..., u nás v jedné kalužské vesnici propili chlapi a ženské všechno, co měli, a teď nám nic neplatí, co to má znamenat? Vy přece na sedláky nedáte dopustit...“

Do pokoje vešla nějaká dáma a Levin povstal.

„Promiňte, paní hraběnko, neumím vám poradit.“

Za dámou vešel důstojník. Kitty k němu vyslala něžný pohled – Vronskij, jistě Vronskij! Levin se rozhodl, že neodejde, ale zjistí, co je ten důstojník zač.

Vronskij se přivítal s kněžnou, Kitty a hraběnkou.

„Dovolte, abych vás seznámila,“ řekla kněžna a pokynula k Levinovi. „Konstantin Dmitrič Levin... Hrabě Alexej Kirillovič Vronskij.“

Muži si pevně stiskli ruce.

„Letos v zimě jsem měl s vámi obědvat, ale náhle jste odjel na venkov.“

„Konstantin Dmitrič pohrdá městem a nenávidí nás městské obyvatele,“ řekla hraběnka s přehnanou ironií.

Vronskij se na oba podíval a usmál se.

„Vy žijete trvale na venkově? V zimě tam musí být nuda...“

„Není... Práce je dost, a to je lék na nudu.“

„Mám venkov rád,“ řekl Vronskij. Poslouchá ho Levin vůbec?

„Milosti, že vy byste chtěli žít trvale na venkově, tomu nevěřím. A to jsem velmi důvěřivá,“ zapochybovala hraběnka.

„Nezkoušel jsem zůstat na venkově delší dobu. Ovšem nikdy se mi nezastesklo po našem ruském venkovu s lýčenými střevíci a sedláčky tak moc, jako když jsem trávil zimu v Nizze, která je sama o sobě zajímavá, jak víte... I Neapol a Sorrento pobaví člověka jen na krátkou dobu. Tam v cizině se vám po našem venkovu zasteskne...“

Kněžna se ujala slova a proud její řeči zaplavil celý pokoj. Neustávala, udávala tón večera, bavila přítomné. Přišla řeč na duchy. Spiritismus pomáhal od vleklé nudy. Mnoho chytřích lidí rovněž propadlo této mánii, kdy člověk může mluvit se zemřelými. Stačí se jen posadit ke stolku a čekat, až duch příbuzného stolkem pohne. Tato móda pronikla do každého moskevského domu a paláce – šuškal se, že carevna je posedlá duchařinou a dvorské dýchánky se točí kolem stolků.

„Konstantine Dmitriči, věříte na duchy?“ zeptala se hraběnka. „Znám vaše názory, ale přesto...“

„Jak si přejete, drahá hraběnko, tedy: otáčející se stolky dokazují, že takzvané vzdělané vrstvy na tom nejsou o mnoho lépe než venkovský lid. Ten věří v uhranutí, urknutí, čary a kouzla, a my zase...“

„Takže nevěříte?“

„Nemohu.“

„Ale když jsem to sama viděla?“

„Selky vykládají, jak na vlastní oči viděly plivníky a vodníky...“

„Aha, takže nemluví pravdu?“

„Mášo, Mášenko, Konstantin Dmitrič jenom řekl, že nemůže uvěřit,“ ozvala se Kitty. Styděla se za Levina. A on si to uvědomil, rozčilil se a chtěl odpovědět hraběnce mnohem příkřeji, schylovalo se k hádce, ale Vronskij přispěchal na pomoc.

„Spiritisté říkají: dnes nevíme, jaká je to síla, ale síla tu je a působí za jistých podmínek. Je na učencích, aby probádali, v čem ta síla spočívá – jako třeba elektřina...“

„To je ale něco jiného, třením pryskyřice o srst pokaždé nastane určitý jev, ale v případě spiritistické seance to nenastane pokaždé...“

Vronskij se zasmál: „Nevyzkoušíme to hned, paní hraběnko?“

„Ze statkáře by mohlo být dobré médium, je exaltovaný.“

Hraběnka přehání, napadlo Levina. Mohl by ji snadno urazit, ale k čemu?

Vronskij sháněl stolek, jeden se mu k tomu účelu hodil. Kitty se na Levina zahleděla – omlouvala se mu pohledem za své odmítnutí. Odejdu, rozhodl se Levin, všechny nenávidím! Chystal se odejít, když vešel starý kníže a hned zamířil k Levinovi, objal ho, políbil na tvář, kdežto Vronského jen chladně pozdravil. Kitty byla zmatena. Začervenala se, proč jen musela Levina tak hloupě ranit?!

„Jasnosti, propusťte Konstantina Dmitriče,“ prosila hraběnka. „Chceme udělat pokus.“

„Pokus? Promiňte, vážení, znám spoustu zajímavějších her než vyvolávání duchů.“

Vronskij se rozhovořila s hraběnkou o blížícím se plese a zeptal se Kitty, jestli přijde také. Kníže se k němu otočil, znal tyhle přemoudřelé floutky. Tenhle Vronskij měl v sobě cosi temného, mužové jeho vzezření a chování dokážou udělat ze života peklo. Páv! Nadutý a sebejistý floutek navlečený do uniformy.

V tu chvíli Levin nenápadně odešel. Už ani nezaznamenal, co Kitty ohledně pozvání na ples Vronskému odpověděla.

Když se hosté rozešli, řekla Kitty matce o rozhovoru s Levinem. Matka ji vyslechla s porozuměním, ale poslala ji spát.

Nepochybovala, že jednala správně, ale dlouho nemohla usnout. Jeho vlídné oči měla stále před sebou, přišlo jí ho líto a plakala, ale co Vronskij? Pane, smiluj se nade mnou, naznač, kterou cestou se mám ubírat. Tolik chtěla správně žít, bála se udělat chybu, zklamat rodinu a své okolí – zakládala si na cti, jenže čest občas zabolí, člověk musí občas ublížit... V duchu si opakovala modlitbu, dokud neusnula.

Zatím se v malém pánském pokoji mezi rodiči odehrávala scéna. Manželských hádek bylo vždycky dost, když šlo o milovanou dceru. Matka byla pragmatická, otec trval na starých zásadách. Do rodiny nepřijme už nikdy člověka podobného Oblonskému. Vyčítal kněžně, že spěchala, aby Dolly viděla pod čepcem – a nyní?! Být mladší, vyzval by Oblonského na souboj!

„Račte prominout, při vašem vzdělání, má drahá, ale vy nevíte, co je důstojnost, hrdost, když zostouzíte dceru hanebnými, pitomými námluvami?“

„Proboha, co jsem udělala?“ plačtivě zaúpěla kněžna.

„Nevíte?! Zaprvé, lovíte ženicha a celá Moskva o tom bude právem mluvit! Když už pořádáte večírky, pozvěte všechny, a ne jen vyvolené ženichy. Pozvěte i ty mladé moskevské cáčky. Pozvěte pianistu, ať se divoce tancuje a zpívá, a ne jako dnes... Už máte, co jste chtěla, holka, jak jsem viděl, je poblázněná... Levin je stokrát lepší člověk než váš vyhlédnutý petrohradský floutek, takových jsou kopy a bývají na jedno brdo – samý neřád! A i kdyby byl královský princ, má dcera se nepotřebuje nikoho doprošovat! To bych si vyprosil!“

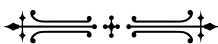
„Ale co jsem udělala?“ řekla kněžna. „Být po tvém, dceru nevdáme nikdy. Když jinak nedáš, odjedeme na venkov.“

„Dobrý nápad!“

„A nikoho nikomu nenabízím... Mladý a slušný muž se zamiloval a ona myslím...“

„Vy myslíte?! A co když se dcera zamiluje doopravdy a on – on pomýšlí na ženění asi tak jako já. Vzpomeň na Dášenku, na naši milou Dolly. Na to, co jsem říkal. A jak dopadla dceraška Dolly, v rodině stačí jeden ničemník!“

Kněžna neodporovala. Ležela na posteli a prosila jako Kitty o smilování.

Vronskij rodinný život nepoznal. Matka byla v mládí vyhlášenou lvicí salonů, prožila mnoho slastných i divokých milostných románek, u nichž se ve vyšších kruzích hodně vědělo. Otce si nepamatoval. Vychován byl na vojenské gardové škole.

Jako velice mladý důstojník zapadl mezi bohaté petrohradské důstojnictvo. Chodil do společnosti, aby oslňoval. Vůbec mu nepřišlo na mysl, že by na vztahu s Kitty bylo něco špatného. Nechápal, že jeho chování ke Kitty má přesný název – svádění nevinných dívek. A vychutnával si svůj objev jménem Kitty bez skrupulí. I kdyby věděl, co se odehrálo mezi jejími rodiči, stejně by neuvěřil tvrzení, že by se měl oženit. Od Ščerbackých se vždy vracíval v dobré náladě. Cítil se očištěn, nadšen a povznesen, jako by se vznášel v oblacích.

Chvilí přemýšlel, kde strávit zbytek večera. Jestli zajít na partii bezika, do klubu na šam-

paňské, anebo do šantání, kde bude Oblonskij, kuplety a kankán. Nakonec se odebral do hotelu Dusseau, objednal si večeři, svlékl se, natáhl na divan a usnul.

Nazítří jel Vronskij drožkou na stanici petrohradské dráhy uvítat matku a na schodišti narazil na Oblonského.

„Koho čekáš?“

„Matku, přijíždí z Petrohradu.“

„Včera jsem na tebe čekal do dvou. Kampak jsi šel od Ščerbackých?“

„Šel jsem domů.“

„Bujní koně se poznají podle cejchů na bocích, a já poznám podle očí každého, kdo si pohrává s láskou.“

Vronskij se usmál.

„A na koho čekáš ty?“

„Na jednu krásnou ženu.“

„To se podívejme...“

„Ta krásná žena je moje sestra Anna.“

„Kareninová?“

„Asi ji znáš... Alexeje Alexandroviče, mého věhlasného švagra, musíš znát, toho zná celý svět.“

„Z doslechu a od vidění. Je prý moudrý, učený a div ne svatý...“

„Pozoruhodný člověk, trochu konzervativní, ale jinak sympatický.“

„Poslyš, neuspořádáme večeři na počest umělkyně?“

„Jistě. Složíme se... A pozveme mého přítele Levina, včera jsi ho poznal... Je to správný hoch, co?“

„Nevím, vytratil se bez rozloučení.“

„Bývá nervózní, ale má upřímné srdce. A včera měl jistě důvod chovat se podivně. Být nesmírně šťastný, anebo nešťastný...“

„Počkej, snad neučinil nabídku tvé švagrové...“

„Je do ní už tak dlouho zamilován, a jestli odešel, jak říkáš, dostal zápornou odpověď.“

„Nu, myslím, že Kitty může sehnat lepší partii... A podívejme, vlak je tady.“

Lokomotiva zapískala, vyfukovala páru na peron a vagony zaskřípěly. Nedočkaví cestující se vrhli ke dveřím.

Vronskij stál vedle Oblonského a slova o nezdaru Levina u Kitty mu dodávala dobrou náladu. Připadal si jako vítěz!

„Paní hraběnka Vronská je v tomto kupé,“ hlásil statný průvodčí.

Matka! Nevážil si jí, a přece matku bezmezně poslouchal a ctil; vážil si jí, miloval ji, jen si nechtěl přiznat pravdu, že s přibývajícimi lety na něj působila bezmocně, což byl omyl.

Vronskij vstoupil do vozu, matka si ho zvědavě měřila – telegram dostal, je zdrav, chválabohu. Políbil ji na tvář. Ucítil vůni pudru.

„Už jste našla svého bratra?“

Uvědomil si, že je to Anna Kareninová.

„Promiňte, že jsem vás hned nepoznal, madame, váš bratr je tady.“

„Tak ho zavolej, Aljošo, na co čekáš, synku?!“

Sestoupil na peron a přivolał Oblonského.

Kareninová nečekala, sešla ze schůdků, přistoupila k bratrovi, objala ho kolem krku a políbila. Vronskij se vrátil pro matku.

„Je roztomilá a úžasná, není-liž pravda Aljošenko... Její muž ji posadil ke mně do kupé, celou cestu jsme si pěkně povídaly... A ty jsi prý našel ideální lásku, chlapče, hořím zvědavostí!“

„Nevím, nač narážíte,“ řekl chladně. „Půjdem, mamá.“

Kareninová přistoupila, chtěla se s hraběnkou rozloučit.

„Vidíte, Milosti, jak nám cesta společně uběhla, jet dále, došly by nám historky.“

„Tomu nevěřím, a pozdravte v dopise svého synáčka a nebuďte smutná, nemůžete být stále s ním... A buďte hodně zdráva, drahoušku. Dovolte, políbím vás na vaši hezkou tvářičku... Říkám vám rovnou, zamilovala jsem si vás.“

Kareninová se začervenala, shýbla se k hraběnce a ženy se zlehka políbily. Vronskij stiskl drobnou ruku. Cosi mezi těmi dvěma proběhlo, vteřina vesmíru zasáhla jejich vědomí, možná srdce..., jak málo stačí počínající lásce.

Procházeli peronem a najednou se lidé hnali zpátky k vlaku, přednosta stanice supěl mezi prvními. Copak se přihodilo? Někdo skočil pod vlak, neštěstí a hrůza, tragédie! Zohavená mrtvola ležela přes pražce, všude krev, odříznuté nohy... Muž stočený do klubka, bez známky života! Prý živil početnou rodinu. Anna se zeptala, jestli by se pro jeho nebohou ženu, která se vrhla do kolejiště k jeho tělu, nedalo něco udělat.

A Vronskij nezaváhal a dal nešťastnici dvě stě rublů, přidali se další lidé. Proběhla tichá, rychlá sbírka. Dámy se odvracely, muži se dívali na nešťastníka rozděleného na dvě půlky, smrt přišla rychle. Někdo se rozčiloval, proč neudělají nějaké bezpečnostní opatření?!

Kareninová nasedla do kočáru a Štěpan Arkadžič si povšiml, že se Anně škrubou rty. Chtělo se jí plakat, křičet, sebevrah ji rozrušil.

„Copak je ti, Anno?“

„Špatné znamení!“

„Hlouposti, nehoda. Hlavní je, že jsi přijela. Moc na tebe spoléhám.“

„S Vronským se znáš dlouho?“

„Ano... Doufáme, že si vezme Kitty...“